

Taakomschrijving Gids

1. Inleiding

Vereniging Oud Hoorn verzorgt activiteiten voor inwoners met het doel draagvlak te creëren voor een zorgvuldige omgang met het erfgoed in Hoorn. Eén van de manieren om aan deze doelstelling te voldoen, is het organiseren van historische stadswandelingen.

Jaarlijks wordt een programma met zes wandelingen samengesteld van elk 60 tot 90 minuten. Vanaf half mei vinden deze ongeveer om de twee weken plaats op de vrijdagavonden om 19.30 uur.

Deze worden verzorgd door vrijwilligers die zijn opgeleid als gids in een aparte werkgroep 'Stadswandelingen'. De gang van zaken binnen de werkgroep is beschreven in de beleidsuitwerking 'Wergroep Stadswandelingen'.

Gidsen hebben door de aard van de taak weinig contactmomenten met de vereniging. Zowel qua frequentie - hooguit zes keer per jaar, als qua locatie - buiten het verenigingsgebouw. Vanwege de continuïteit is het belangrijk dat de vrijwilliger een relatie opbouwt met de gidsengroep en met de vereniging. Daarom geldt dat een gids jaarlijks minimaal twee keer zelfstandig een groep inwoners van Hoorn rondleidt tijdens het zomerprogramma. Uit de motivatie volgt ook dat deze ondergrens niet geldt voor vrijwilligers die in andere werkgroepen actief zijn of een flinke historie bij de vereniging hebben opgebouwd.

In het voorjaarsoverleg geef je op een intekenlijst aan welke wandelingen je wilt gaan lopen. Vanaf dat moment is de betreffende wandelcoördinator je aanspreekpunt voor vragen over zijn/haar stadswandeling. Voor overige zaken neem je contact op met de werkgroep coördinator.

De aanvragen voor commerciële stadswandelingen worden toegewezen aan ervaren gidsen die daar een vrijwilligers vergoeding voor ontvangen. De procedure tref je aan in de beleidsuitwerking 'Commerciële wandelingen'.

Vereniging Oud Hoorn heeft haar visie op 'Vrijwilligersbeleid' beschreven. Daarin staat onder meer dat vrijwilligers lid moeten zijn van de vereniging, dat ze bij de gemeente verzekerd zijn tijdens de uitvoering van vrijwilligerstaken en vanzelfsprekend, respectvol met elkaar samenwerken. Vrijwilligerswerk kan niet vrijblijvend zijn. We verwachten dat iedere vrijwilliger zich houdt aan gemaakte afspraken en zich conformeert aan het beleid van de werkgroep/vereniging. De vereniging stelt voor iedere vrijwilliger € 30,- per jaar beschikbaar voor een gezamenlijke activiteit. De feestcommissie van de werkgroep bepaalt de inhoud.

2. Voorbereiding

Het verzorgen van een kwalitatief verantwoorde historische rondleiding vraagt onder meer een gedegen kennis. Die kennis ontwikkelen de gidsen zelfstandig met de leerinhoud uit een digitale reader en tijdens proefwandelingen.

De wandelcoördinator is verantwoordelijk voor de documentatie, de programmering en de praktische organisatie van de stadswandeling waar je voor hebt ingetekend.

A. Inhoud

Historische stadswandelingen kunnen differentiëren naar doelgroep en functie.

Zo richt een commerciële wandeling zich op een doelgroep die een gezellige tijd in de stad wil beleven.

De doelgroep van Vereniging Oud Hoorn bestaat uit inwoners van de stad met geen, enige of veel voorkennis. Zij hebben andere verwachtingen van een historische wandeling dan b.v. een toerist. De vereniging heeft naast een andere doelgroep ook een ander oogmerk. De primaire functie van de wandelingen is het creëren van draagvlak voor een zorgvuldige omgang met het erfgoed van de stad. Onze gasten moeten er op kunnen vertrouwen dat de verstrekte informatie juist is en dat de gids een diepgaande historische kennis heeft over het gebied/thema van de rondleiding.

Hieruit volgt dat de gids per te lopen wandeling de volgende kennisgebieden beheerst;

Onderwerpen materieel erfgoed

- Het oorspronkelijke landschap
- De stedenbouwkundige ontwikkelingen tot de huidige ruimtelijke indeling.
 - De herkomst van de straatnamen
 - Specifieke landschappelijke elementen (b.v. een dijk, wal of gracht)
 - De invloed van economische aspecten op de ruimtelijke indeling (b.v. de aanwezigheid van een markt, poort, beroepsgroep)
 - Algemene geschiedenis van Hoorn m.b.t. stedenbouwkundige ontwikkeling
 - Relevante algemene culturele geschiedenis
- T.a.v. belangrijke historische objecten; huizen, instellingen, poorten e.d.
 - De bouwstijl / architectuur
 - De bouwkundige geschiedenis
 - De functies en bewoners van het object
 - Relevante geschiedenis van Hoorn m.b.t. de aanblik van het object. (b.v. gevelsteen)
 - Relevante geschiedenis van Hoorn m.b.t. de functie van het object. (b.v. Weeshuistuin - wezen zorg, Westfries Museum – bestuurscollege)
 - Relevante algemene culturele geschiedenis. (b.v. Opstand, moedernegotie)

Onderwerpen immaterieel erfgoed

- Biografieën van beroemde Horinezen
 - Relevante algemene geschiedenis (b.v. Liorne - fluitschip - scheepsbouw)
- Bijzondere gebeurtenissen en anekdotes
- Het belang van stadsherstel; panden in eigendom van Stichting Monumenten Oud Hoorn

Voor de themawandelingen en sommige standaardwandelingen geldt een andere aanpak. B.v. de Gevelstenenwandeling welke zelf door de gids samengesteld wordt o.b.v. het digitaal beschikbare boekje.

B. Documentatie

Per gebied/stadswandeling is de leerinhoud zo uitgebreid mogelijk gedocumenteerd in een digitale reader. Deze bestaat uit een basisdocument van tussen de 20 en 30 bladzijden dat begint met een routekaart en chronologische opsomming van de straten. In volgorde van de route worden per straat op nummer de straat- en pandbeschrijvingen gegeven. Het basisdocument verwijst m.b.v. links naar sites, artikelen en de uitgewerkte thema informatie.

De bestanden worden uiterlijk zes weken voor de te lopen stadswandeling in de Cloud gezet. Gidsen hebben kijkrechten en kunnen de documenten inzien en downloaden.

3. Uitvoering

De gids is in staat om groepen mensen te begeleiden en te informeren op een toegankelijke en onderhoudende manier teneinde hen de waarde van het erfgoed in Hoorn te laten ontdekken, begrijpen en beleven.

Het is belangrijk dat de gids zich met de inhoudelijke informatie volgens punt 2A optimaal heeft voorbereid en het gebied waar de gasten worden rondgeleid beheerst. Dit betekent echter niet dat alle informatie met de gasten gedeeld kan worden. De gids maakt een selectie die aansluit bij de naam op de posters en bouwt daar een eigen verhaal omheen van ongeveer vijf kwartier.

Tijdens de wandeling ben je het visitekaartje van de vereniging. Dit is herkenbaar aan een badge met je naam en het logo van de vereniging en aan de toegepaste gidsvaardigheden.

Kennis alleen is niet voldoende om de wandeling tot een succes te maken. Gidsen leveren een dienst waarbij de interactie met onze gasten een essentiële rol speelt.

Het aparte document 'Gidsvaardigheden' gaat dieper in op de professionele context van het gidsen, de verschillende rollen die de gids vervult en het belang van communicatie. Er staan veel praktische tips in die je helpen om onze gasten een leuke ervaring te geven.

We zijn voorzichtig met het delen van belastende persoonlijke informatie over personen uit het recente verleden. Een van je gasten zou zomaar een (klein)kind van die 'arme sloeber' of 'kleptomaan' kunnen zijn.

4. Verdieping en verbreding

Binnen de werkgroep kunnen vrijwilligers flexibel naar behoefte extra taken naar zich toe trekken. Daarvoor zijn de taken, afspraken en processen helder, gestructureerd, beschreven en toegankelijk.

- Neem b.v. zelfstandig de organisatie van een wandeling op je in de rol van wandelcoördinator. Hoe gezellig is het om dit samen te doen met een collega-vrijwilliger.
- Ontwerp in de functie van wandelcoördinator een heel nieuwe themawandeling.
- Neem zitting in de feestcommissie
- Heb je specifieke kennis over een relevant onderwerp? Organiseer een workshop in het verenigingsgebouw voor je collega-gidsen.

Het is prima mogelijk om vrijwilligerstaken in verschillende werkgroepen te combineren. Zo zijn gidsen ook actief als gastvrouw/ -heer in het verenigingsgebouw, als coördinator van het distributieteam kwartaalblad, als moderator bij de beeldbank, als gekostumeerd verteller voor basisscholen,

5. Detachering

VOH werkt regelmatig samen met andere organisaties die het behoud van erfgoed nastreven. Derden maken graag gebruik van onze expertise.

Tijdens Open Monumentendag zijn gastvrouwen/ -heren nodig die globale informatie verstrekken en gidsen met diepgaande kennis over een object. Een mooie gelegenheid om je eens uitgebreid in een pand te verdiepen.

De gidsengroep wordt b.v. ook benaderd voor ondersteuning bij een wijkproject, het winterproject van Herberg Hoorn, verzoeken van de gemeenteraad, het organiseren van een stadsquiz, etc.

6. Draaiboek

Maart

Vanaf februari staat het zomerprogramma op de site. Met de uitnodiging voor het voorjaarsoverleg

wordt de intekenlijst voor de wandelingen meegestuurd. Check thuis welke je wilt gaan lopen. De tweede maandag in maart is het gidsenoverleg. Wandelcoördinatoren pitchten hun project om je te interesseren voor hun wandeling. Je geeft je op voor minimaal twee stadswandelingen. De intekenlijst wordt verwerkt in het document 'Wandelstatistieken' in de Cloud. Vrijwilligerswerk is wel vrijwillig maar niet vrijblijvend. Als je hebt ingetekend, wordt er op je gerekend. Kun je door onvoorziene omstandigheden toch een wandeling niet meedoen, geef dit z.s.m. door aan de betreffende wandelcoördinator en de werkgroep coördinator.

T(ijd) -6 weken

Je ontvangt van de wandelcoördinator een mailtje met de melding dat de leerinhoud in de Cloud staat. Check of je toegang hebt. Zo niet dan neem je contact op met de coördinator.

T-3 weken

- Je ontvangt van de wandelcoördinator een mail waarin staat;
 - De datum, tijd, startplaats en eindpunt van de wandeling.
 - De namen van de gidsen die zich hebben opgegeven zodat je je samen kunt voor bereiden.
 - Hoe het afroepen en het verdelen van gasten in groepjes per gids gaat verlopen.
 - Wanneer en waar de proefwandeling is.
 - Bijzonderheden zoals b.v. een pand dat bezocht gaat worden.
 - Of - en waar er wordt na geborreld met elkaar.
 - (I.v.t. dat de gasten en gidsen na afloop in het OIP iets kunnen drinken.)

T-1 week

- De wandelcoördinator leidt de proefwandeling standaard de zondag voorafgaand aan de stadswandeling om 9.00 uur op de startlocatie.
- Je oefent dan ook het afroepen en het verdelen van groepjes gasten over de gidsen.

T= Stadswandeling

- Tijdens de wandeling ben je het visitekaartje van de vereniging. Dit is herkenbaar aan je badge.
- Uiterlijk 10 minuten voor aanvang meld je je bij de wandelcoördinator op de startlocatie.
 - Het is je duidelijk hoe de groepen gasten over de gidsen worden verdeeld.
 - Je krijgt eventueel promotiemateriaal om uit te delen aan je gasten.
 - Je hoort eventuele laatste instructies.
- Wandelcoördinator roept af en verdeelt de groepen volgens het geoefende systeem.
- Je begeleidt de aan jou toegewezen groep en informeert hen op een toegankelijke en onderhoudende manier over de historische aspecten van Hoorn zoals beschreven in par. 2 en 3.
- Na de stadswandeling vieren we ons succes onder genot van een drankje met gidsen en/of gasten.

Oktober

De tweede maandag van oktober is er gidsen overleg waarin o.a.:

- Het afgelopen seizoen wordt geëvalueerd.
- Het programma met wandelingen voor het volgende seizoen wordt besproken. Iedere wandeling krijgt een of twee wandelcoördinatoren.